

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius,
tel. (8-5) 266 3661, faks. (8-5) 266 3663, el. p. info@am.lt, http://www.am.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2020-

Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija pakartotinai teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. sausio 12 d. nutarimo Nr. 5 „Dėl valstybinių Balandinės, Baužaičių, Gaidžiabalės samanynės, Konstantinavos, Rūdgirių, Samanių, Velniabalės telmologinių draustinių įsteigimo, jų ribų planų ir nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Projektas), kuriame nauja redakcija dėstomas nutarimas ir telmologinių draustinių nuostatai.

Projektas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo (toliau – STĮ) 9 straipsnio 1 dalimi, kurioje nustatyta, kad atskirų draustinių nuostatus tvirtina juos steigiančios institucijos.

Projektas parengtas siekiant suderinti valstybinių Balandinės, Baužaičių, Gaidžiabalės samanynės, Konstantinavos, Rūdgirių, Samanių, Velniabalės telmologinių draustinių nuostatus (toliau – nuostatai), patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. sausio 12 d. nutarimu Nr. 5 „Dėl valstybinių Balandinės, Baužaičių, Gaidžiabalės samanynės, Konstantinavos, Rūdgirių, Samanių, Velniabalės telmologinių draustinių įsteigimo, jų ribų planų ir nuostatų patvirtinimo“, su 2016 m. spalio 18 d. Seimo priimtu Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 1, 2, 5, 7, 9, 13, 16, 18, 20, 23, 24-1, 25, 27, 29, 30, 31, 32 straipsnių ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 32-1 straipsniu įstatymu, 2018 m. rugsėjo 27 d. Seimo priimtu Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 2, 9, 13 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymu ir Lietuvos Respublikos Seimo 2019 m. birželio 6 d. priimtu Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu.

Nuostatų turinys neatitinka naujos saugomų teritorijų nuostatų sąvokos, kuri apibrėžta STĮ 2 straipsnio 37 dalyje, taip pat STĮ 9 straipsnyje numatyto veiklos draustiniuose reglamentavimo. Vadovaujantis STĮ 9 straipsnio 5 dalimi, atsižvelgiant į šio Įstatymo 8 straipsnyje nurodytų gamtinių ir kompleksinių draustinių rūšis ir jų steigimo tikslus, taip pat į kraštovaizdžio, gamtos ir nekilnojamųjų kultūros vertybių ypatumus ir draustinio išskirtinę vertę, apsaugos ir tvarkymo reikalavimai bei etnografinio regiono architektūros ir sodybų planavimo tradicijomis pagrįsti reikalavimai nustatomi draustinio nuostatuose. Draustiniams, kuriems nėra patvirtinti individualūs nuostatai, apsaugos ir tvarkymo reikalavimai bei etnografinio regiono architektūros ir sodybų planavimo tradicijomis pagrįsti reikalavimai nustatomi bendruose gamtinių ir kompleksinių draustinių nuostatuose. STĮ 9 straipsnio 3 dalies 8 punkte (įsigaliojusiam 2019 m. gegužės 1 d.) numatyta, kad reikalavimai stoginėms, skirtoms laisvai laikomų žolėdžių ūkinių gyvūnų, įregistruotų Ūkinių gyvūnų registre, prieglobsčiui draustiniuose, nustatomi draustinio nuostatuose. Atsižvelgiant į tai, nuostatus siūloma papildyti etnografinio regiono architektūros ir sodybų

planavimo tradicijomis pagrįstais reikalavimais, taip pat reikalavimais laisvai laikomų žolėdžių ūkinių gyvūnų stoginėms.

Pažymėtina, kad visi šie draustiniai kaip buveinių apsaugai svarbios teritorijos yra priskirti Europos ekologiniam tinklui „Natura 2000“. Kai kuriems iš jų aplinkos ministro 2018 m. balandžio 19 d. įsakymu Nr. D1-317 „Dėl Buveinių apsaugai svarbių teritorijų nustatymo“ buvo nustatyti apsaugos tikslai. Atsižvelgiant į tai, peržiūrėtos ir patikslintos draustiniuose saugomos Europos Bendrijos svarbos vertybės ir jų apsaugos poreikiai.

Kadangi keičiasi daugiau nei pusė nuostatų punktų, jie dėstomi nauja redakcija.

Nutarimo projektas atitinka Vyriausybės programos nuostatas.

Nutarimo projektas neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų.

Nutarimo projektas nenotifikuotinas Europos Komisijai.

Atliktas numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas.

Nutarimo projekto įgyvendinimui nereikės papildomų lėšų.

Projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo informacinėje sistemoje (TAIS). Su visuomene konsultuotasi projektą paskelbus TAIS, siekiant supažindinti su teisiniu reglamentavimu, nustatomu valstybiniuose telmologiniuose draustiniuose. Visuomenė pastabų ir pasiūlymų TAIS nustatytais terminais nepateikė.

Nutarimo projekte sąvokos ir terminai neįtvirtinami.

Projektas du kartus teiktas derinti Ekonomikos ir inovacijų ministerijai, Kultūros ministerijai, Žemės ūkio ministerijai, Susisiekimo ministerijai, Teisingumo ministerijai, Lietuvos savivaldybių asociacijai. Projekto pakartotinis derinimas buvo reikalingas dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2019 m. birželio 6 d. priimtų Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų ir Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 2, 5, 7, 9, 11, 12, 13, 18, 19, 20, 20-1, 25, 27 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymų, kurie įsigaliojo 2020 m. sausio 1 d.

Žemės ūkio ministerija Projektą derino be pastabų. Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Kultūros ministerija ir Susisiekimo ministerija išvados dėl Projekto nepateikė.

Lietuvos savivaldybių asociacija Projektą persiuntė įvertinti savivaldybėms, kurių veikla, teritorija ar turtiniai santykiai tiesiogiai siejasi su Projektu. Savivaldybės išvadų dėl Projekto nepateikė.

Beveik į visas Teisingumo ministerijos pastabas ir pasiūlymus atsižvelgta. Dėl išvados 7 punkte pateikto siūlymo patikslinti valstybinių Rūdgirių, Samanių ir Velniabalės draustinių nuostatų 3.1 papunkčius, nurodant, kokias saugomas rūšis yra siekiama išsaugoti. Pažymėtina, kad pelkių kompleksuose telkiasi daugelis saugomų rūšių populiacijų, tačiau, manome, kad nagrinėjamu atveju keičiamuose nuostatuose įvardinti konkrečias rūšis būtų netikslinga. Kaip pavyzdį galime pateikti Rūdgirių telmologinį draustinį, kurio vienas iš steigimo tikslų būtų sudaryti sąlygas vietoje 7120 Degradavusių aukštapelkių buveinės atsikurti kitų tipų Europos Bendrijos svarbos natūralioms pelkių buveinėms. Tai reikštų, kad šioje saugomoje teritorijoje atsikūrus kitų tipų pelkių buveinėms po tam tikro laiko įsikurtų naujos saugomos rūšys. Atsižvelgiant į tai, kiltų būtinybė keisti draustinio nuostatus. Be to, atkreiptinas dėmesys, kad Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašas periodiškai peržiūrimas, t.y. dalis saugomų rūšių dėl palankios apsaugos būklės išbraukiamos iš sąrašo, kitos rūšys dėl blogėjančios būklės įtraukiamos.

Į kitas Teisingumo ministerijos pastabas ir pasiūlymus atsižvelgta.

Projektas darbo tvarka suderintas ir patikslintas pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės išvadoje pateiktas pastabas ir pasiūlymus.

Darbo tvarka buvo pateiktas prašymas pateikti paaiškinimus, ar nebus susilpninta draustinių apsauga dėl draustinių nuostatų 7.1 p. numatytos išimties, kad draustinio hidrologinis režimas gali būti keičiamas, jeigu pažeisto hidrologinio režimo atkūrimo darbai bus numatyti vidinės

miškotvarkos projektuose. Atkreipiame dėmesį, kad vidinės miškotvarkos projektų derinime dalyvauja saugomų teritorijų direkcijos, todėl manome, kad nagrinėjamu atveju, tai būtų pakankamas saugiklis, užtikrinantis tinkamą draustinio apsaugą.

Nutarimo projektą parengė Aplinkos ministerijos Gamtos apsaugos politikos grupės (grupės vadovas – Algirdas Klimavičius tel. 8 686 17295, el. p. algirdas.klimavicius@am.lt) vyriausioji specialistė Giedrė Šarkutė-Stončienė, tel. 8 695 58108, el. p. giedre.stonciene@am.lt. Projektas parengtas bendradarbiaujant su Valstybine saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos.

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 22 lapai.
2. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažyma, 1 lapas.

Aplinkos ministras

Kęstutis Mažeika